

Απαντήσεις στις πιο συχνές ερωτήσεις

των 10 πρώτων ημερών

Τον τελευταίο καιρό η πολιτική αντιπαράθεση των κομμάτων στην Ελλάδα περιστρέφεται γύρω από τα ερωτήματα:

- Μνημονιακός ή αντιμνημονιακός;
- Ευρώ ή δραχμή;
- Αριστερά ή Δεξιά;

Αν θέσεις όμως τα λάθος ερωτήματα, δύσκολα θα βρεις σωστές απαντήσεις. Μάλλον θα καταλήξεις να φωνάζεις απλοϊκά συνθήματα, από αυτά που είναι γεμάτες οι μονολιθικές ιδεολογίες. Συνθήματα που απλώς συντηρούν τις ιδεοληψίες του παρελθόντος.

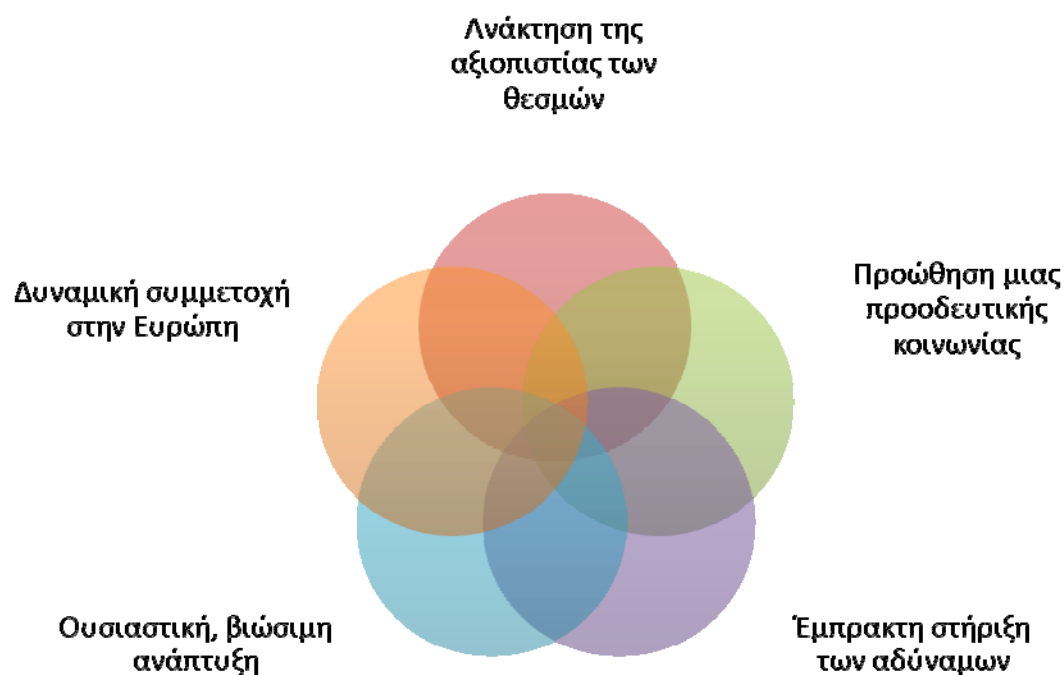
Μόλις εμφανίστηκε το **Ποτάμι** χιλιάδες άνθρωποι έσπευσαν να μας θέσουν τα δικά τους ερωτήματα. Μια λύση είναι να καταφύγουμε και εμείς σε κραυγές και απλουστεύσεις. Η άλλη είναι να προσπαθήσουμε να κάνουμε μια διαφορετική κουβέντα. Να πούμε ότι αυτά που ζούμε απαιτούν πιο σύνθετες απαντήσεις. Να βάλουμε στον πολιτικό διάλογο δηλαδή μια διαφορετική νοοτροπία, ριζικές αλλαγές αλλά και πνεύμα συνεργασίας:

- Μπορείς να έχεις ισχυρή οικονομία αλλά αδύναμο εκπαιδευτικό σύστημα;
- Μπορείς να υπερηφανεύεσαι για την ποιότητα του συστήματος υγείας όταν παράλληλα μεγαλώνει ο αριθμός των ανασφάλιστων;
- Μπορείς να έχεις αξιόπιστους θεσμούς αλλά αναξιόπιστες υπηρεσίες;
- Μπορείς να διαδραματίσεις σοβαρό ρόλο στην Ευρώπη αν η κύρια σχέση σου με την ΕΕ είναι αυτή του ελεγχόμενου με τον ελεγκτή και του δανειζόμενου με τον δανειστή;

Αυτές οι σύνθετες ερωτήσεις, και άλλες σαν κι αυτές, βρίσκονται στην αφετηρία της σκέψης μας. Είναι οι ερωτήσεις των ανθρώπων που βλέπουν τα πράγματα συνολικά και όχι αποσπασματικά. Χρόνια τώρα μιλάμε για την παιδεία σαν να είναι ένα κλειστό κουτί, αποκομμένο από όσα συμβαίνουν στην κοινωνία, στην οικονομία, στην αγορά. Το ίδιο ισχύει για τον τουρισμό ή τη γεωργία. Χρόνια τώρα προσπαθούμε να «εκσυγχρονιστούμε» χωρίς όμως να τολμάμε να εκσυγχρονίσουμε τους θεσμούς στους οποίους στηρίζεται ολόκληρο το οικοδόμημα. Έτσι καταλήγουμε σε ημίμετρα που δεν καταφέρνουν να δώσουν βιώσιμες και αποτελεσματικές λύσεις.

Για να δώσουμε ουσιαστικές απαντήσεις, λύσεις δηλαδή, σε όλα αυτά που μας απασχολούν απαιτούνται αλλαγές σε μια σειρά από τομείς, και κυρίως, ένας διαφορετικός τρόπος σκέψης αλλά και πράξης.

Έχουμε πέντε ξεκάθαρες προτεραιότητες:

Για εμάς αυτοί οι στόχοι είναι αλληλένδετοι. Δεν μπορείς να επιτύχεις τον έναν χωρίς τον άλλον. Η αποσπασματική θεώρηση κάθε τομέα χωρίς σύνδεση σε ένα ευρύτερο πλέγμα όχι μόνο δράσεων, αλλά και προσέγγισης των πραγμάτων, θα αποτύχει.

Από κάπου όμως πρέπει να αρχίσουμε. Γι' αυτό είπαμε σήμερα να δώσουμε τις πρώτες απαντήσεις μας στα ερωτήματα που μας θέσατε αυτές τις δέκα πρώτες μέρες. Απαντήσεις που ίσως γκρεμίζουν τους μικρούς καθημερινούς μύθους και δημιουργούν ρωγμές στα παλιά προβλήματα που μοιάζουν με ακίνητα βουνά. Η χώρα αυτή τη στιγμή, έχει ανάγκη από λογικές λύσεις, προς όφελος του συνόλου και όχι των «δικών μας παιδιών», του «δικού μας κόμματος». Να μπει, σιγά σιγά καθαρό νερό στα λιμνάζοντα ύδατα. Να ενωθούμε, να νιώσουμε σίγουροι, να γίνουμε πολλοί και να σχεδιάσουμε τελικά μian άλλη στρατηγική για την χώρα.

Κάποιες από απαντήσεις που θα διαβάσετε σήμερα είναι καινοτόμες. Κάποιες τις έχουν δώσει ήδη άλλοι. Μερικές έχουν ήδη γίνει νόμοι που ωστόσο δεν εφαρμόζονται. Τις επόμενες μέρες θα ακολουθήσουν κι άλλες απαντήσεις ενώ μαζί με το ευρωψηφοδέλτιο θα είμαστε έτοιμοι να σας δώσουμε το ευρωπαϊκό μας πρόγραμμα.

Οι καλές ιδέες δεν είναι μονοπώλιο κανενός, ούτε χρειάζεται να είναι – ούτε θα έπρεπε να είναι. Αυτό που απαιτείται είναι η περαιτέρω επεξεργασία και η σύνθεση προτάσεων. Και ακόμα πιο σημαντική είναι η επιμονή στην εφαρμογή. Άλλωστε έχουμε επίγνωση ότι η σωστή υλοποίηση των καλών ιδεών είναι εξίσου σημαντική με τις ίδιες τις προτάσεις.

Γι' αυτό στο Ποτάμι μιλάμε για «Πολιτική για όλους» εννοώντας ότι δεν πρέπει να υπάρχουν στεγανά στη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, καθώς και ότι οι πολιτικές μας προτάσεις αφορούν όλους, ανεξαρτήτως από τη θέση που έχουν σήμερα στην ελληνική κοινωνία.

Το κίνημά μας θέλουμε να μεγαλώσει από κάτω προς τα πάνω, και όχι όπως εξελίχθηκαν τα παραδοσιακά κόμματα όπου ένα κονκλάβιο αποφάσιζε και τα μέλη εκτελούσαν. Σύντομα αυτό θα το αποδείξουμε έμπρακτα.

Δεν είμαστε επαγγελματίες πολιτικοί, ούτε επιδιώκουμε να πάρουμε σύνταξη από την πολιτική. Θέλουμε να γίνουμε η αφορμή για να μπουν οι νέοι άνθρωποι μπροστά. Να αντιμετωπίσουμε όλοι μαζί τα κοινά μας προβλήματα σφαιρικά και πρακτικά. Με δικαιοσύνη, ισονομία, ισότητα, αλληλεγγύη, δημιουργία, συμμετοχή, συνεργασία. Η αλλαγή της κατάστασης στη χώρα μας είναι μια ευθύνη που μας βαραίνει όλους. Όλους και τον καθένα ξεχωριστά.

Άλλωστε σε μια δημοκρατία το υψηλότερο αξίωμα, είναι αυτό του πολίτη.

Γιατί δεν μπήκατε σε κάποιο από τα υπάρχοντα κόμματα και αποφασίσατε να κάνετε το δικό σας κόμμα;

- Γιατί ένας τόπος δεν μπορεί να αλλάξει από αυτούς που εξέθρεψαν όλα τα κακά του. Βλέπετε ότι ακόμη και σήμερα, παράλληλα με τα δήθεν δρακόντεια μέτρα, οι κατάλληλες διασυνδέσεις εξασφαλίζουν ακόμα θέσεις στο ευρύτερο δημόσιο. Άλλωστε οι περισσότερες μεταρρυθμίσεις έγιναν με μισή καρδιά και επιπολαιότητα, όχι επειδή υπήρχε πίστη σ' αυτές, αλλά επειδή αποτελούσαν όρους του Μνημονίου. Οι θεσμοί έχουν αλωθεί από τα κόμματα και η διαφθορά είναι ακόμα παρούσα. Ενδεικτικά η Ελλάδα βαθμολογείται με 40 στα 100 στον Δείκτη Διαφθοράς (του οργανισμού Transparency International). Και οι πολίτες δεν έχουν από κάπου να πιαστούν. Η συντριπτική πλειοψηφία του κόσμου (μια έρευνα λέει το 80%, μια άλλη το 90%) έχει αρνητική γνώμη για τα κόμματα.

Τι είστε; Κρατιστές; Φιλελεύθεροι; Τι κράτος θέλετε;

- Μικρό αλλά όχι αδύναμο. Το κράτος στην Ελλάδα, δεν είναι συγκριτικά μεγαλύτερο από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ. Είναι όμως πιο αναποτελεσματικό, πιο σκληρωτικό και πιθανώς πιο διεφθαρμένο. Στην Ελλάδα έχουμε γνωρίσει το κράτος - πατερούλη που βολεύει όσους έχουν τις κατάλληλες διασυνδέσεις και κάνει τα στραβά μάτια σε μια σειρά από αδικήματα. Τώρα μαθαίνουμε και το κράτος τιμωρό. Αντιμετωπίζει εχθρικά τους πολίτες, θέτει εμπόδια αντί να προσφέρει λύσεις και αντιδρά σπασμωδικά. Και χρεώνει το κόστος της ασυδοσίας των προηγούμενων ετών αδιακρίτως σε όλη την κοινωνία. Περάσαμε δηλαδή από το ένα άκρο στο άλλο.

Θέλετε λοιπόν να γκρεμίσετε το παλιό πολιτικό σύστημα.

- Θέλουμε να το αλλάξουμε. Δεν είναι εύκολο αλλά υπάρχουν λύσεις. Θα πρέπει αμέσως να περιορίσουμε τις κομματικές επιχορηγήσεις κατά 50%. Τα κόμματα χρωστούν ήδη στις τράπεζες 260 εκατομμύρια ευρώ. Γιατί τέτοια σπατάλη; Να περιορίσουμε τις αποσπάσεις δημόσιων υπαλλήλων στα κομματικά γραφεία. Να μειώσουμε τους βουλευτές σε 200. Να μειώσουμε τις διακοπές της Βουλής και τα μπόνους για τη συμμετοχή στα «θερινά τμήματα». Να κάνουμε ακόμη πιο αυστηρό το πλαίσιο για τις προεκλογικές εκστρατείες για να περιοριστεί η σχετική δαπάνη αλλά και η ρύπανση και η γενικότερη όχληση. Ανεβάζεις πανό; Μετά θα τα κατεβάζεις. Και βέβαια πρέπει να σταματήσουμε τη ροή μαύρου πολιτικού χρήματος.

Κυκλοφορεί ακόμη και σήμερα μαύρο πολιτικό χρήμα;

- Μα είπαμε, τα ίδια κάνουν, με λιγότερα ίσως λεφτά. Η ημερομηνία των εκλογών είναι το μεγάλο στοίχημα όλων όσοι τζογάρουν στο πολιτικό παιχνίδι. Κάποιοι «τα δίνουν όλα» για να κρατηθεί όπως όπως η κυβέρνηση και κάποιοι «πιέζουν» για να πέσει. Εδώ δεν υπάρχουν αρχές παρά μόνο συμφέροντα. Σκεφθείτε πόσες εφημερίδες, κανάλια, ραδιόφωνα ξεπηδούν για να στηρίξουν ή για να ρίξουν μια κυβέρνηση. Η μόνη λύση, λοιπόν, είναι να αποφασίσουμε ότι πρόωρες εκλογές δεν υπάρχουν. Εκλογές γίνονται κάθε 4 χρόνια.

Εκλογές με απλή αναλογική;

Ναι, θέλουμε ένα αναλογικότερο, δικαιότερο αλλά και πιο πλουραλιστικό εκλογικό σύστημα. Η χώρα να χωριστεί σε μικρές μονοεδρικές περιφέρειες και οι πολίτες να μπορούν να ψηφίζουν τον τοπικό υποψήφιο (ανεξαρτήτως κόμματος) που θεωρούν ότι τους αντιπροσωπεύει και παράλληλα το κόμμα τους. Μια ελληνική παραλλαγή δηλαδή του γερμανικού συστήματος με τις διπλές κάλπες.

Και τι κυβέρνηση θα θέλατε να κάνετε;

- Μια κυβέρνηση είκοσι ανθρώπων. Να καταργήσουμε τις θέσεις αναπληρωτών υπουργών ώστε να πάψουν να μετακυλίνουν οι ευθύνες. Τα υπουργεία να καλύπτουν συγκεκριμένους τομείς και όχι τις φιλοδοξίες των κομματικών αξιωματούχων (π.χ. τομέας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και έρευνας – τομέας σχολείων και παιδικής μέριμνας - τομέας υγείας – τομέας γεωργίας & κτηνοτροφίας – τομέας άμυνας και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών- τομέας εσόδων – τομέας κοινωνικής ασφάλισης & μέριμνας ηλικιωμένων - τομέας εξωτερικού εμπορίου & διεθνών οικονομικών σχέσεων).

Τόσο λίγοι άνθρωποι αρκούν για να κυβερνήσουν ένα αχανές ως προς την οργάνωση κράτος;

- Αρκούν αν το πάρουμε απόφαση να εμπιστευθούμε τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης αφού βέβαια πρώτα τα αξιολογήσουμε. Σήμερα οι διευθυντές είναι κομματικοί υπάλληλοι. Πολλές φορές τους μοιράζουν μεταξύ τους αναλογικά τα κόμματα που κυβερνούν. «Τόσους εσύ- τόσους εγώ». Και επιτέλους πρέπει στους βασικούς τομείς να βάλουμε επικεφαλής, ανθρώπους με κύρος και γνώση. Αυτή είναι η καινοτόμος πρότασή μας ως προς τη διακυβέρνηση. Εκτός από τους 20 «πολιτικούς υπουργούς» θα πρέπει οι νευραλγικοί τομείς να έχουν επικεφαλής έναν επαΐοντα υφυπουργό. Η πρόταση για «μόνιμο υφυπουργό Παιδείας» ή «μόνιμο υφυπουργό φορολογίας» έχει υποβληθεί ξανά, αλλά το κομματικό σύστημα την πολεμάει. Το κράτος όμως πρέπει να έχει συνέχεια και δεν μπορούμε να φέρνουμε τα πάνω κάτω σε κάθε ανασχηματισμό.

Εσείς δηλαδή πιστεύετε στη δημόσια διοίκηση;

- Εμείς θέλουμε μία δημόσια διοίκηση επιτελική, με άρτια καταρτισμένο και ικανά αμειβόμενο προσωπικό. Θέλουμε έναν κρατικό μηχανισμό με πλήρη μηχανογράφηση που όχι μόνο θα συμβάλει στη μείωση των δαπανών αλλά κυρίως θα συντελέσει στη διαφάνεια και θα επιτρέψει την αξιολόγηση τόσο των υπηρεσιών, όσο και των δημοσίων λειτουργών. Και αυτό δε θα γίνει από αυτούς που ακόμα και σήμερα εμποδίζουν τη μηχανογράφηση, αυτούς που προσπαθούν να μπλοκάρουν τα μέτρα ενίσχυσης της διαφάνειας, αυτούς που συνεχίζουν να τοποθετούν σε καίριες θέσεις του δημοσίου εμφανώς ακατάλληλους φίλους και αποτυχημένους πολιτευτές, προσβάλλοντας όλους μας.

Το Δημόσιο δεν πρέπει να περιοριστεί;

- Το ελληνικό Δημόσιο πρέπει να «εκλογικευθεί», να υπάρξει σωστή κατανομή. Να υπάρξει σωστή κατανομή, κίνητρα, μηχανογράφηση. Επιπλέον σε κάποιους συγκεκριμένους τομείς το Δημόσιο χρειάζεται στελέχη. Ενδεικτικά, στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τον έλεγχο της διαφθοράς, φύλακες στα σωφρονιστικά καταστήματα, ειδικευμένο προσωπικό με γνώσεις πληροφορικής για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τον εντοπισμό «μαύρου» χρήματος, νοσηλευτές, κλπ.
- Έχουμε ανάγκη από καλύτερα καταρτισμένους υπαλλήλους. Θα πρέπει να δημιουργηθούν σαφή οργανογράμματα και «περιγράμματα θέσεων» (job descriptions) σε κάθε υπηρεσία και να αξιοποιηθούν οι καταλληλότεροι υπάλληλοι. Όχι οι «ημέτεροι».

Μέχρι σήμερα έχουμε επιτύχει να έχουμε κακή εξυπηρέτηση, κενά σε καίριες θέσεις και υπεράριθμους εργαζομένους. Κάτι δεν γίνεται σωστά. Ξεκαθάρισμα λοιπόν, αναδιοργάνωση, αξιολόγηση, αξιοκρατία και διαφάνεια.

Κόντρα σε όλους;

- Οι αλλαγές στη δημόσια διοίκηση και στο κοινωνικό κράτος, η διαφάνεια, ο έλεγχος, η αξιολόγηση, δεν αρέσουν σε διεφθαρμένους πολιτικούς, σε ιδιοτελείς δημόσιους υπαλλήλους και σε προνομιούχες συντεχνίες. Όλοι οι άλλοι είναι σύμφωνοι. Οι άνθρωποι δηλαδή θέλουν να αξιολογούνται και να αξιοποιούνται βάσει των δεξιοτήτων τους και όχι βάσει της πρόσβασής τους στο πελατειακό σύστημα. Οι αργόμισθοι, οι επίορκοι, οι ανίκανοι, όσοι έχουν πλαστά πιστοποιητικά είναι αυτοί που ανησυχούν και είναι αυτοί που πρέπει να απομακρυνθούν.

Και αν φύγουν οι αργόμισθοι και οι ανίκανοι αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε ένα νέο δημόσιο χωρίς γραφειοκράτες;

- Δεν είναι εύκολο να γίνει από τη μια μέρα στην άλλη. Η ζημιά που έχουν κάνει οι «πολιτικοί παράγοντες» στο δημόσιο είναι τεράστια. Έχουν επιβραβεύσει το παράλογο. Δεν είναι δουλειά όμως των πολιτών να μεταφέρουν χαρτιά και πιστοποιητικά από τη μία δημόσια υπηρεσία στην άλλη, ούτε είναι παραγωγικό να περνάνε τις ώρες τους μπροστά σε ουρές. Για τα περισσότερα από αυτά τα ζητήματα η τεχνολογία προσφέρει απλές και ασφαλείς λύσεις. Από το 1986 υπάρχει νόμος που προβλέπει τη χρήση ενός μοναδικού αριθμού ανά πολίτη και ενοποίηση των επιμέρους μητρώων: Σήμερα κάθε πολίτης έχει ΑΔΤ, ΑΦΜ, ΑΜΚΑ, αριθμό διπλώματος οδήγησης και ειδικό εκλογικό αριθμό, ενώ πρόσφατα προστέθηκε ο κλειδάριθμος του ΟΑΕΔ αυξάνοντας τη γραφειοκρατία και εμποδίζοντας τη διασταύρωση στοιχείων. Χάος το μεγαλείο σου.

Το «πολιτικό κόστος» το σκέφτεσθε;

- Όχι ακόμα. Είναι κίνδυνος όμως. Όταν αποκτάς μια επαγγελματική σχέση με την πολιτική, αρχίζεις κάποια στιγμή να σκέφτεσαι «τι με συμφέρει να πω – τι με συμφέρει να κάνω». Η δουλειά όμως του πολιτικού δεν είναι να πηγαίνει με τη δημοφιλέστερη άποψη. Πρέπει να είσαι

αποφασισμένος να διαφωνήσεις, ακόμα και με τους ψηφοφόρους σου, να τους εξηγήσεις το σκεπτικό σου και να τους πείσεις για τις αποφάσεις σου.

Εκτός από την γραφειοκρατία πάντως η Ελλάδα είναι πρωταθλήτρια και στην καθυστέρηση απονομής δικαιοσύνης.

- Ναι γιατί έχουμε μεν αρκετούς δικαστές αλλά χωρίς γραμματειακή υποστήριξη. Η Ελλάδα έχει καταδικαστεί 403 φορές από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για καθυστέρηση στην απονομή δικαιοσύνης. Την τελευταία τετραετία το Δημόσιο έχασε €7 δις, λόγω μη εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων για φόρους και πρόστιμα. Μέσα σε 38 χρόνια έχουν υπάρξει 50 διαφορετικοί νόμοι για την επίλυση του ζητήματος αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Υπάρχουν ακόμα απαρχαιωμένες πρακτικές που προκαλούν καθυστερήσεις, όπως η ελληνική πατέντα της καθαρογραφής των αποφάσεων (με ένα καλό στυλό ενδεχομένως).

Το Δημόσιο επίσης έχει μία περίεργη σχέση με τη δικαιοσύνη: Από τη μία, όταν καταδικάζεται, σπανίως συμμορφώνεται με τις αποφάσεις, από την άλλη μηνύει τους πάντες αλόγιστα υπερφορτώνοντας το σύστημα.

Υποψηφίους θα έχετε στις τοπικές εκλογές;

- Ούτε έναν. Δεν είναι στους ρόλους των κομμάτων να αποφασίζουν ποιος θα είναι δήμαρχος στα Χανιά ή τα Γιάννενα. Τα κόμματα θα πρέπει να δεχτούν ότι οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να «αυτονομηθούν». Το παραδοσιακό μοντέλο του πανίσχυρου κράτους έχει φτάσει στα όριά του και αλλάζει παντού. Οι εξουσίες του αναδιανέμονται προς υπερεθνικούς οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, και προς τις τοπικές κοινωνίες, εκεί όπου μπορούν να εφαρμοστούν πιο εύκολα μορφές

άμεσης δημοκρατίας. Αυτό όμως προϋποθέτει σημαντική μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων, οικονομικών και ανθρώπινων, στις τοπικές κοινωνίες. Ειδικά η επιβολή και είσπραξη των φόρων περιουσίας πρέπει να περάσουν στην αρμοδιότητα των δήμων. Στο τοπικό επίπεδο η φοροδιαφυγή και η φοροαποφυγή είναι δυσκολότερες. Όλοι γνωρίζονται καλύτερα. Οι δήμαρχοι βέβαια πρέπει να γίνουν περισσότερο υπεύθυνοι. Να αναδειχθούν νέοι, έντιμοι και ικανοί άνθρωποι, απαλλαγμένοι από τα κουσούρια του παρελθόντος.

Τι πιστεύετε για τον διαχωρισμό Εκκλησίας και κράτους;

- Είμαστε υπέρ του πλήρους διαχωρισμού Εκκλησίας και κράτους. Έτσι η Εκκλησία αποκτά την αυτονομία της και η Πολιτεία αποδεσμεύεται από περιορισμούς που δεν έχουν θέση σε ένα σύγχρονο κράτος.

Ποιες πρέπει να είναι οι σχέσεις της Ελλάδας με την ΕΕ;

- Η οικονομική κρίση στην αρχή και μετά η διαχείρισή της με τα λάθη που έγιναν εκατέρωθεν έχουν δημιουργήσει ένα ρήγμα. Η Ελλάδα εμφανίζεται τόσο στα ευρωπαϊκά όργανα όσο και στους υπόλοιπους λαούς της Ευρώπης άλλοτε σαν κακομαθημένο, απείθαρχο παιδί και άλλοτε σαν επαίτης, σπανίως όμως ως ισότιμος συνομιλητής. Παράλληλα, ο ευρωσκεπτικισμός στην Ελλάδα έχει αυξηθεί, σήμερα η εμπιστοσύνη στην ΕΕ υπολογίζεται σε λιγότερο από 20%. Εμείς επιμένουμε ότι η απομόνωση δεν βοήθησε ποτέ κανέναν αλλά και συνεργασία δεν σημαίνει υποτέλεια. Η χώρα μας έχει πετύχει πολλά σε συνεργασία με τους εταίρους και τους συμμάχους τους. Ταυτόχρονα, η Ελλάδα έχει προσφέρει σημαντικά στο παρελθόν στους συμμάχους της.

Ποιον θέλετε για επόμενο Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής;

- Πρόσφατα ο σκηνοθέτης Βιμ Βέντερς είπε: «Η Ευρώπη που σαν παιδί ονειρεύτηκα δεν έχει καμιά σχέση με τη σημερινή Ευρώπη της γραφειοκρατίας και της παγωνιάς». Αυτή την Ευρώπη βλέπουμε στην ατζέντα των υποψηφίων. Συνεχώς ακούγονται λόγια κουρασμένα και ασύνδετα που δε δίνουν καμιά ελπίδα στα εκατομμύρια των πολιτών που οι ζωές τους έχουν γυρίσει ανάποδα από την κακοδιαχείριση της νομισματικής ένωσης, τη μαζική ανεργία, την κατάρρευση των τραπεζών, τη διάβρωση του κράτους πρόνοιας.
- Εμείς, λοιπόν, δεν έχουμε στόχο να κουρνιαξουμε στην πρώτη βολική γωνιά που θα βρούμε μπαίνοντας στο Ευρωκοινοβούλιο. Θα μελετήσουμε την ανθρωπογεωγραφία των ομάδων που θα σχηματιστούν. Θα δούμε τι συγκεκριμένα προτείνουν για τον περιορισμό της ανεργίας των νέων, για τη νεανική επιχειρηματικότητα η οποία πρέπει να ενισχυθεί απευθείας από την ΕΕ. Θα συζητήσουμε τις απόψεις τους για το διευρυνόμενο χάσμα Βορρά–Νότου. Εν ολίγοις το Ποτάμι θα συμμαχήσει με αυτούς που θέλουν μια δυναμικότερη και αποφασιστικότερη και δικαιότερη Ευρωπαϊκή Ένωση πιο κοντά στους πολίτες της.

Πώς πρέπει να αντιμετωπίσει η Ευρώπη την εμπορική εισβολή της Κίνας;

- Η Ευρώπη κατακλύζεται από προϊόντα τρίτων χωρών. Κάποια από αυτά είναι επικίνδυνα, άλλα είναι ακατάλληλα. Παρασκευάζονται σε περιοχές του πλανήτη που δεν υπάρχουν εργασιακά δικαιώματα, σε χώρες που δεν υπάρχουν ούτε στοιχειώδεις κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος. Και η Ευρώπη κάτι πρέπει να κάνει γι' αυτό. Δεν πρέπει να δειλιάσει. Η Κίνα το 2013 εκτόπισε τις ΗΠΑ και έφτασε στην κορυφή του παγκόσμιου εμπορίου. Η Ινδία πλησιάζει και αυτή στην κορυφή. Πρέπει λοιπόν σύντομα να μπουν κανόνες, να προφυλάξουμε την υγεία των κατοίκων της Ευρώπης και να υπερασπιστούμε τις οικουμενικές μας αρχές. Θέλουμε το ελεύθερο εμπόριο, θέλουμε όμως κι ένα άρτιο κανονιστικό-ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αγορές. Και θέλουμε η Ελλάδα να έχει λόγο στις ευρωπαϊκές

πολιτικές, καθώς το ζήτημα αυτό αγγίζει όλη την Ευρώπη και μπορεί να λυθεί μόνο με διάλογο και διαπραγμάτευση μεταξύ της ΕΕ και των κύριων εμπορικών εταίρων (Κίνα, Ινδία, Η.Π.Α., Ιαπωνία) στα fora του G7 και του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Τι προτείνει το Ποτάμι για την αντιμετώπιση της φυγής κεφαλαίων πολυεθνικών εταιρειών από την Ευρώπη;

- Τα λεφτά που χάνονται στους «ωκεανούς» είναι πράγματι πολλά. Οι πολυεθνικοί κολοσσοί δε θέλουν να φορολογούνται, και με το κόλπο των θυγατρικών εταιριών και του transfer pricing παίρνουν τα λεφτά από την Ευρώπη και τα πάνε σε κάποιους αφορολόγητους παραδείσους. Η Ευρώπη πρέπει να βάλει έναν φραγμό σε αυτή την πρακτική. Μας χαροποιεί ότι το ζήτημα αυτό είναι ψηλά στην ατζέντα του προέδρου Ομπάμα. Μέσω των θεσμών της ΕΕ η Ελλάδα θα πρέπει να έχει λόγο. Πρόκειται για χρήματα των εργαζομένων της Ευρώπης, των διανοούμενων, των νέων που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες ή καταναλώνουν τα προϊόντα αυτών των εταιρειών. Άλλωστε δεν είναι δυνατόν σε μια εποχή που η λιτότητα είναι η «συνεχής» συμβουλή για τους λαούς της Ευρώπης το 0,6% του πληθυσμού να κατέχει το 40% του παγκόσμιου πλούτου. Τα κέρδη λοιπόν, είτε είναι χιλιάρικά είτε είναι δισεκατομμύρια πρέπει να φορολογούνται στις χώρες που παράγονται. Και αυτό μόνο μια συνεργασία της Ευρώπης, των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας μπορεί να το επιβάλει.

Οι Γερμανοί μας χρωστάνε λεφτά; Θα τα διεκδικήσετε;

- Είναι σημαντικό οι προσπάθειες της Ελλάδας να επικεντρωθούν στη διεκδίκηση συγκεκριμένων και απτών αξιώσεων:
 - ο το Κατοχικό Δάνειο, το οποίο ακόμα και το ναζιστικό καθεστώς είχε αναγνωρίσει ως συμβατική υποχρέωση της Γερμανίας

- ο αποζημιώσεις και αντισταθμιστικά μέτρα για θύματα ή μαρτυρικές κοινότητες, ιδίως εάν δεν καλύφθηκαν από τη γερμανοελληνική συμφωνία του 1960
- ο εντοπισμός και επαναπατρισμός συγκεκριμένων κλεμμένων αρχαιοτήτων που δεν έχουν επιστραφεί ακόμα

Η Ελλάδα έχει ακαδημαϊκό και ερευνητικό μέλλον ή είναι καταδικασμένη να εισάγει μόνο ιδέες και γνώση από το εξωτερικό;

- Η Ελλάδα μπορεί να έχει λαμπρό ακαδημαϊκό μέλλον στην έρευνα και την καινοτομία. Δεν υπάρχει καλύτερη απόδειξη από την πληθώρα Ελλήνων ακαδημαϊκών και ερευνητών στα καλύτερα πανεπιστήμια της Ευρώπης και των ΗΠΑ. Δουλεύοντας σε ένα εξόχως ανταγωνιστικό περιβάλλον, Έλληνες επιστήμονες προάγουν με καινοτόμο έρευνα την επιστήμη, εκπαιδεύουν τη νέα γενιά ηγετών και «διαφημίζουν» τη χώρα μας. Το καίριο πολιτικό ζήτημα για τη χώρα είναι ότι το σύστημα τούς εμποδίζει ακόμα και να διδάξουν δωρεάν σε Ελληνικά πανεπιστήμια.

Ποιες είναι η προτάσεις σας για την αντιμετώπιση της ανεργίας;

- Η μόνη πραγματική λύση για την ανεργία είναι να ξαναπάρει μπροστά ο ιδιωτικός τομέας, και όποιοι πολιτικοί το κρύβουν αυτό, κοροϊδεύουν. Αυτό θα γίνει με μέτρα όπως η ενίσχυση της ρευστότητας. Επίσης, τα κονδύλια του νέου ΕΣΠΑ για επιδότηση της εργασίας πρέπει να δίνονται για απασχόληση σε επιχειρήσεις, ή για αυτοαπασχόληση, αντί για stages στο δημόσιο. Έτσι αποκτούν οι νέοι χρήσιμες εμπειρίες και έχουν καλύτερες πιθανότητες να συνεχίσουν να δουλεύουν παραγωγικά. Για την αυτοαπασχόληση των νέων, μπορεί να καλύπτεται η εισφορά ΟΑΕΕ μέχρι μια ηλικία (π.χ. 30 ετών), για να μπορούν να δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους χωρίς να υποχρεωθούν σε μαύρη εργασία.
- Επίδομα ανεργίας για 2 χρόνια μέχρι η ανεργία να πέσει κάτω του 10%.

- Θα πρέπει επίσης οι νέοι να εκπαιδευτούν ταχύρρυθμα σε ειδικότητες και δεξιότητες που σήμερα λείπουν. Παρά την ανεργία, μία στις τρεις επιχειρήσεις στην Ελλάδα δε βρίσκει κατάλληλους συνεργάτες. Με το μέτρο αυτό μπορούν να απορροφηθούν έως και 100.000 άνεργοι.

Ποια δικαιώματα πρέπει να απολαμβάνουν οι μειονότητες της χώρας;

- Οι μειονότητες πρέπει να έχουν ίσα δικαιώματα με το υπόλοιπο κοινωνικό σώμα και να απολαμβάνουν ισονομία. Από την πλευρά τους υποχρεούνται, όπως είναι αυτονόητο, να σέβονται τους νόμους της χώρας αλλά και κάποιες πανανθρώπινες αξίες (τα δικαιώματα της γυναίκας, το δικαίωμα των παιδιών στη μόρφωση κ.ο.κ). Οι κοινωνίες μας ωφελούνται από το να είναι πλουραλιστικές και πρέπει να επιζητούμε την ένταξη των μειονοτήτων στο κοινωνικό σώμα.

Οι μετανάστες αποτελούν καλό ή κακό για τη χώρα;

- Η Ελλάδα δεν μπορεί να συνεχίσει να παίζει τον ρόλο της παγίδας εξαθλιωμένων ανθρώπων. Χρειάζεται αποτελεσματική συνοριακή φύλαξη αλλά και φροντίδα για τους μετανάστες που ζουν στη χώρα. Παράλληλα, η Ελλάδα θα πρέπει να διεκδικήσει την αναθεώρηση του κανονισμού Δουβλίνο II. Πρέπει να διοχετεύσουμε τους μετανάστες που θέλουν να παραμείνουν και να εργαστούν στην Ελλάδα όπου υπάρχουν ανάγκες, βάσει των δεξιοτήτων τους και με σεβασμό στο δικαίωμά τους για αμοιβή και ασφάλιση, και με αντίστοιχη υποχρέωσή τους για καταβολή φόρων και εισφορών. Δε θα πρέπει να υπάρχουν εμπόδια για τα παιδιά μεταναστών που γεννιούνται και μεγαλώνουν στην Ελλάδα να γίνουν Έλληνες.

Οι μετανάστες όμως δεν μπορούν να αλλοιώσουν τη σύνθεση της χώρας;

- Μια κοινωνία δεν μπορεί να φοβάται το διαφορετικό, αντιθέτως, πρέπει να υπερασπίζεται την ενότητα του διαφορετικού. Δεν είναι ανάγκη να είμαστε ίδιοι για

να είμαστε ίσοι, και δεν είναι ανάγκη να είμαστε ίδιοι για να είμαστε ενωμένοι. Από τη σύνθεση του διαφορετικού προκύπτουν οι καλύτερες ιδέες, οι υγιέστερες κοινωνίες. Σεβόμαστε και υπερασπιζόμαστε τη διαφορετικότητα σε όλα τα επίπεδα και όλες τις μορφές. Επιθυμούμε μια ανοικτή κοινωνία με υπεύθυνους πολίτες χωρίς προκαταλήψεις, μια αγορά που προάγει την αριστεία και την καινοτομία, μια πολιτεία που δε φοβάται την ελευθερία του λόγου.

Με το σύμφωνο συμβίωσης ομοφυλοφίλων συμφωνείτε;

- Η αγάπη αποτελεί μη αποκλειστικό αγαθό. Αυτό σημαίνει ότι το να αγαπά ένας άνθρωπος κάποιον άλλο, άνδρα ή γυναίκα, δε σου στερεί το δικαίωμα να αγαπάς εσύ αυτόν που θες. Ο ρόλος της πολιτείας δεν είναι να ρυθμίζει τη σεξουαλική ζωή των ανθρώπων (εκτός εάν πρόκειται για περιπτώσεις σεξουαλικών εγκλημάτων, εκμετάλλευσης ανηλίκων κ.λπ. όπου θα πρέπει να υπάρχει ένα αυστηρό πλέγμα νόμων το οποίο και να εφαρμόζεται). Ο ρόλος της πολιτείας είναι να αντιμετωπίζει με ισονομία όλους τους πολίτες της.

Αναγνώριση λοιπόν για όλα τα ζευγάρια, ανεξαρτήτως φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου των δύο συντρόφων, του δικαιώματος στον πολιτικό γάμο και το σύμφωνο συμβίωσης. Τροποποίηση του αντιρατσιστικού νόμου με προσθήκη προβλέψεων για τις διακρίσεις λόγω βιολογικού ή κοινωνικού φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου.

Ποια ήταν η πρότασή σας για το χρέος;

- Σήμερα αυτό που πρέπει να ζητήσουμε είναι χαμηλότερες πληρωμές τόκων για τα επόμενα χρόνια. Αν και οι πληρωμές τοκοχρεολυσίων δε είναι ιδιαιτέρως υψηλές μέχρι το 2021, πιστεύουμε ότι είναι ρεαλιστικό να επιτύχουμε περαιτέρω μείωση των επιτοκίων για τα διμερή δάνεια από τις χώρες της ΕΕ, καθώς και μία περαιτέρω μετακύλιση της αποπληρωμής. Το χρέος θα πρέπει να το διαπραγματευτούμε όταν θα είμαστε πιο ισχυροί. Όταν θα είναι σε καλύτερη

κατάσταση ο ιδιωτικός τομέας, όταν δε θα κινδυνεύουν με κατάρρευση επιχειρήσεις, όταν οι τράπεζες μειώσουν τον δανεισμό τους από τους μηχανισμούς παροχής ρευστότητας της ΕΚΤ. Το κύριο ζήτημα πάντως που θα κρίνει τη βιωσιμότητα ή μη του χρέους είναι η αναθέρμανση της οικονομικής δραστηριότητας και η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Αυτό είναι κάτι που συμφωνούν όλοι οι διεθνείς οργανισμοί και οι ειδικοί. Ακόμα και αν μειωθεί το χρέος, αν η οικονομία δεν ανακάμψει και η ύφεση συνεχιστεί τότε το χρέος δε θα είναι βιώσιμο. Για να το πούμε συνοπτικά, για εμάς το στοίχημα για τη μείωση του χρέους (που συνήθως μετριέται ως λόγος προς το ΑΕΠ) είναι η αύξηση της παραγωγής, η μείωση της ανεργίας, η αύξηση δηλαδή του παρονομαστή.

Και το μνημόνιο ως πότε θα το ακολουθούμε;

- Κατ αρχήν δεν υπάρχει μονομερώς ένα μνημόνιο. Υπάρχει μία δανειακή σύμβαση στην οποία επισυνάπτεται ένα πρόγραμμα οικονομικών αλλαγών, δυστυχώς καταρτισμένο σχετικά βιαστικά και χωρίς να ληφθούν υπ' όψιν κάποιες ιδιαιτερότητες. Για να ξεφύγουμε από τα Μνημόνια ένα τρόπος υπάρχει. Να εκπονήσουμε ένα Εθνικό σχέδιο που θα εξασφαλίζει πρώτα απ' όλα ότι η ελληνική οικονομία θα γίνει παραγωγική και θα συγκλίνει με την Ευρωζώνη. Μόνο τότε η κοινωνία της Ευρώπης θα ακούσει το αίτημα μας για ελάφρυνση του ελληνικού χρέους.

Πάντως αν χρειαστεί περαιτέρω χρηματοδότηση αυτή να γίνει απευθείας από τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς που πλέον υπάρχουν ώστε να μην επιβαρυνθούν οι επόμενες γενιές και να μην αυξηθεί περαιτέρω το χρέος.

Πότε πιστεύετε ότι θα αλλάξουν τα πράγματα στην οικονομία;

- Το πιο σημαντικό ερώτημα για την οικονομία όχι μόνο σήμερα αλλά τα τελευταία 30 χρόνια είναι γιατί καμιά κυβέρνηση δεν ασχολήθηκε με το εμπορικό ισοζύγιο, και γιατί όποτε κάποιοι ελάχιστοι το έθεταν στον δημόσιο διάλογο, δεν

τους άκουγε κανέννας. Η διαφορά ανάμεσα σε εξαγωγές και εισαγωγές είναι αρνητική από το 1962. Καμιά κυβέρνηση, ούτε της ΝΔ ούτε του ΠΑΣΟΚ, είτε λαϊκίστικη είτε εκσυγχρονιστική δεν πήρε σοβαρά μέτρα για το ισοζύγιο. Το βάθος της κρίσης στην Ελλάδα οφείλεται σε αυτή τη μακροχρόνια και θεμελιακή αδυναμία – στο ότι δηλαδή η παραγωγική βάση της χώρας δεν μπορούσε να υποστηρίξει τις δαπάνες που έκαναν τα νοικοκυριά και το κράτος. Γιατί λοιπόν αυτή η εγκληματική αμέλεια; Γιατί κανέννας πρωθυπουργός και κανέννας υπουργός οικονομίας, παρόλο που ορισμένοι ήταν σοβαροί άνθρωποι, δεν μπόρεσε να αντιστρέψει την τάση.

Πώς θα μπορούσε να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα;

- Σήμερα οι επιχειρήσεις πνίγονται και η ανεργία καλπάζει επειδή οι τράπεζες δεν μπορούν, και σε κάποιο βαθμό δε θέλουν, να δώσουν περισσότερα δάνεια. Η ΕΕ μπορεί να βοηθήσει σε αυτό, είτε με τη δημιουργία ενός ειδικού μηχανισμού χρηματοδότησης απευθείας σε επιχειρήσεις, είτε παρέχοντας ρευστότητα στις ελληνικές τράπεζες με ειδικές ρήτρες για να κατευθυνθούν τα λεφτά στην πραγματική οικονομία και όχι σε ημάτερους.
- Θα πρέπει να εξερευνήσουμε και άλλες μορφές χρηματοδότησης, ειδικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά και ελεύθερους επαγγελματίες, συνεταιρισμούς κ.λπ., όπως, π.χ. τα μικροδάνεια, όχι μόνο μέσω του προγράμματος Jeremie αλλά και από άλλες πηγές. Αλλά και εδώ δεν υπάρχει ρυθμιστικό πλαίσιο.

Τους φόρους θα τους μειώνετε;

- Οι φόροι πέρα από κάποιες διορθώσεις αδικιών δεν είναι εύκολο να μειωθούν αισθητά. Αλλά θα πρέπει να μειώσουμε τις ασφαλιστικές εισφορές. Αυτές κάνουν ακριβό το κόστος εργασίας στις επιχειρήσεις και χαμηλό τον καθαρό μισθό. Γι' αυτούς που θέλουν να αυτοαπασχοληθούν, η εισφορά του ΟΑΕΕ είναι απαγορευτική. Έτσι μεγαλώνει η ανεργία αλλά και η μαύρη και ευκαιριακή εργασία. Προτείνουμε, λοιπόν, να καταργηθούν οι εισφορές του κλάδου υγείας σε όλα τα

ταμεία, και να καλύπτονται από το ΕΣΥ όλοι οι κάτοικοι, ασφαλισμένοι και μη, όπως σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Για να γίνει αυτό πρέπει να βρεθούν συνολικά περίπου 2-3 δις ευρώ (ενώ οι εισφορές θα μειωθούν κατά 4 δις ευρώ) ή εναλλακτικά, να μειωθούν κάποιες ολοφάνερα άδικες δαπάνες, όπως είναι οι συντάξεις γήρατος που δίνονται σε ηλικίες κάτω από τα 60.

Ποιες θα ήταν οι αρχές ενός δίκαιου φορολογικού συστήματος;

- Οι ισχυρότεροι οικονομικά στους οποίους η χώρα δίνει την ευκαιρία να συσσωρεύσουν πλούτο, οφείλουν να δίνουν αναλογικά περισσότερα στην κοινωνία. Θα πρέπει να καταργηθούν όλες οι φοροαπαλλαγές και τα ειδικά φορολογικά προνόμια. Όλα τα εισοδήματα σε μια φορολογική κλίμακα. Χαμηλή φορολόγηση των αδιανέμητων κερδών (π.χ. 15%) ως αντίτιμο για τις υπηρεσίες που απολαμβάνουν τα νομικά πρόσωπα από το κράτος (π.χ. υπηρεσίες δικαιοσύνης, ασφαλείας κ.λπ.)

Τι πιστεύετε για τις ιδιωτικοποιήσεις;

- Το κράτος δεν μπορεί να έχει το μονοπώλιο σε επιχειρηματικές δραστηριότητες στις οποίες μπορεί να υπάρξει ανταγωνισμός άρα και μεγαλύτερο κέρδος για την κοινωνία (τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, συγκοινωνίες κ.ά.) παράλληλα όμως πρέπει να διατηρηθεί το κρατικό μονοπώλιο ή η αυξημένη κρατική εποπτεία εκεί που υπάρχουν φυσικά μονοπώλια (π.χ. ύδρευση και αποχέτευση, συχνότητες, δίκτυα ρεύματος, τηλεπικοινωνιών, σιδηροδρόμων κ.ά.)

Μήπως μας σώσουν τα πετρέλαια;

- Αυτό είναι ένα ερώτημα που θα απαντηθεί σε δέκα με δεκαπέντε χρόνια. Η αντίληψη πάντως ότι το πρόβλημα της Ελλάδας θα λυθεί με τα πετρέλαια δεν είναι

εποικοδομητική. Αντί να δούμε τι θα κάνουμε για να βγούμε από αυτή την πρωτοφανή κρίση, επαναπαυόμαστε περιμένοντας πετροδολάρια. Υπάρχουν πολιτικοί που λένε ότι καθόμαστε πάνω στα πετρέλαια και κάποια στιγμή θα τα εξορύξουμε κι όλοι θα γίνουμε πλούσιοι και ευτυχισμένοι.

Ακόμα και στην περίπτωση που έχουμε βεβαιωμένα κοιτάσματα θα πρέπει να πούμε ότι τα κοιτάσματα αυτά δεν ανήκουν μόνο σε εμάς, ανήκουν στα παιδιά μας. Τους παίρνουμε κάτι που δε μπορεί να ανανεωθεί. Και για να είμαστε δίκαιοι με τις επόμενες γενιές, πρέπει να τους αφήσουμε ένα αντιστάθμισμα, ισοδύναμου οφέλους με αυτό που παίρνουμε και όχι να σκεφτόμαστε πώς θα τις ληστέψουμε.

Έχετε προτάσεις για την άμεση ανακούφιση αυτών που έπληξε περισσότερο η κρίση;

1. Σχολικά γεύματα σε όλα τα δημοτικά σχολεία για όλους τους μαθητές. Από εντελώς δωρεάν έως 50 ευρώ το μήνα, ανάλογα με το εισόδημα της οικογένειας. Εφαρμόζεται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η γενίκευση των σχολικών γευμάτων σε ολόκληρη τη χώρα είναι επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο. Θα εμποδίσει την κρίση να αφήσει μόνιμες πληγές στα σημερινά παιδιά.
2. Κουπόνι σε όλες τις οικογένειες με παιδιά ηλικίας 2-5 ετών, εξαργυρώσιμο σε πιστοποιημένους βρεφονηπιακούς σταθμούς (δημοτικούς ή ιδιωτικούς). Έτσι δημιουργούνται θέσεις απασχόλησης και επιτρέπει σε γυναίκες και άντρες γονείς να ψάξουν για δουλειά.
3. Στήριξη όλων των ηλικιωμένων που ζουν μόνοι με υπηρεσίες υγείας και καθημερινής φροντίδας, τύπου «Βοήθεια στο Σπίτι».
4. Δωρεάν πρόσβαση όλων σε ένα βασικό πακέτο υπηρεσιών υγείας.
5. Πιλοτική εφαρμογή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Από το 2010 προβλέπεται στο Μνημόνιο, από το 2012 είναι νόμος του κράτους για πιλοτική εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου του 2014, με δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για συγχρηματοδότηση 95% - αλλά δεν ασχολείται κανείς.

Την Ελλάδα θα σώσει το χώμα, ο ήλιος κι η θάλασσα είπατε ξεκινώντας και κάποιιοι μειδίασαν.

- Ναι, γιατί κάποιιοι δεν αντιλαμβάνονται ότι η θάλασσα είναι το μείζον συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας και μια εν υπνώσει πλουτοπαραγωγική πηγή που οφείλουμε να διαφυλάξουμε, να αξιοποιήσουμε και να αναπτύξουμε με βιώσιμο τρόπο. 15.000 χιλιόμετρα ακτογραμμή – 6.000 νησιά. Οι προτεραιότητές μας είναι η χαρτογράφηση του θαλάσσιου βυθού με άμεση προτεραιότητα τις ποσειδωνίες. Η τήρηση των νόμων για την υπεραλίευση, ο εκσυγχρονισμός των ιχθυοκαλλιεργειών που θα πρέπει να λειτουργούν σε πολύ πιο αυστηρό πλαίσιο. Επιπλέον υπάρχουν αναξιοποίητα ευρωπαϊκά κονδύλια για θαλάσσιο και υποθαλάσσιο τουρισμό, αλιευτικά καταφύγια, περιβαλλοντική θαλάσσια εκπαίδευση.
- Δεν υπάρχει στην Ελλάδα σχολείο, Τεχνικό Λύκειο, ΤΕΕ, ΤΕΙ, ή Ανωτάτη Σχολή που να διδάσκεται έστω ένα μάθημα για το ελαιόλαδο. Στη Γαλλία με συνολική παραγωγή 5.000 τόνων (όσο παράγει μόνη της η Κόρινθος), η Σχολή Χημικών στο Μονπελιέ παρέχει μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελαιολογία. Στην Ελλάδα υπάρχει κενό με πολλαπλές συνέπειες για την ελαιουργική παραγωγή, την οικονομία και την ανταγωνιστικότητα.

Απ' την πρώτη στιγμή κάποιιοι πολιτικοί σχολίασαν ότι το Ποτάμι δεν έχει πρόγραμμα.

- Ναι, το ακούσαμε. Μπορούν να μας πουν όμως με βάση ποιο πρόγραμμα μπαινόβγαιναν κάποια κόμματα στην κυβέρνηση; Ή θυμάται κανείς τίποτα από τα γαλάζια Ζάμπεια και τα πράσινα «λεφτά υπάρχουν»; Όλα αυτά ήταν προγράμματα; Ή είναι πρόγραμμα το κορώνα-γράμματα που παίζουν κάποιιοι με το ευρώ ή τη δραχμή. Η χώρα αυτή τη στιγμή δεν έχει ανάγκη από προγράμματα φτιαγμένα σε

κομματικά θερμοκήπια ή διαφημιστικά γραφεία. Έχει ανάγκη από επεξεργασμένες λύσεις τις οποίες θα βρούμε μαζί με τους πολίτες που θα πιστέψουν στη δύναμή τους.